

Uprava za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore –Kotor
Palata Drago 335, Stari grad - Kotor

ZAHTJEV ZA STAVLJANJE POD PRETHODNU ZAŠTITU VIŠESLOJNOG ARHEOLOŠKOG LOKALITETA – GRADINA STRAIŠTE (STRAIŠĆE) – RT OGRADA OPŠTINA HERCEG NOVI

Poštovani,

Shodno prijavi koju sam podnio dana 05.06.2017 godine Upravi za zaštitu kulturnih dobara – Crne Gore, a koja se odnosi na uništavanje višeslojnog arheološkog lokaliteta Straište (Straišće) na Luštici Opština Herceg Novi, u obavezi sam da Vas obavijestim da je nakon aerorekognosciranja ustanovljeno da na predmetnoj lokaciji postoje ostaci arhitekture.

Preliminarnom interpretacijom aerofotografija ustanovljeno je da se na gradini Straište (Straišće) – Rt Ograda nalaze najmanje četiri objekta.

Objekat 1 – zvanično notiran 1838. godine u katastarskom premjeru Habsburške monarhije u dijelu koji se odnosi na Boku Kotorsku KO Radovanići (**Comune Radovanich**). Novom interpretacijom, vjerovatno zbog guste vegetacije, nije bilo moguće utvrditi cjelokupni gabarit objekta shodno postojećim istorijskim prikazima. Postoji mogućnost da se radi o ostacima antičke osmatračnice tj. *specule* koja je korištena i u kasnijim periodima, o čemu svjedoči austrougarski katastarski premjer prema kojem je ovaj objekat u trenutku premjera (1823-1838) još uvijek bio u upotrebi ili vidljiv.

Objekat 2 – U pitanju je recentna konstrukcija nalik pješadijskim zaslonima.

Objekat 3 – podignut je na denudiranoj masi bedema i prema relativnim hronološkim indikatorima pripada srednjem vijeku.

Objekat 4 – nalazi se izvan korpusa praistorijskog utvrđenja, tačnije uz sjeveroistočni dio utvrđenja. Oblikom i dimenzijama odgovara Objektu 1.

Na rtu Ograda u toku su građevinski radovi, a sagrađeni objekti višestruko su izašli iz gabarita koje je predvidjela DSL Sektor 34. Po ovom planskom dokumentu, na rtu je u planu izgradnja osam vila spratnosti P+1. Sagrađeni objekti imaju oku vidljivih pet etaža i po nekoliko kaskadnih terasa nastalih na stijenama do samog mora, gdje su sagrađena privatna pristaništa iako po Zakonu o morskom dobru takvi zahvati nisu dozvoljeni. Zanimljivo je da je u evidenciji Uprave za nekretnine gotovo cijeli rt Ograda, kat.par 1785/1 KO Radovanići, u vlasništvu države Crne Gore, te da pravo korištenja uživa Vlada.

Gradina Straište (Straišće) je vrijedan lokalitet bez odgovarajućeg panadana u Crnoj Gori. Iako laičkom oku njegov značaj ne mora biti očigledan i jasan, riječ je o izuzetnom lokalitetu čija bi devastacija trajno onemogućila formiranje sadržajnijeg, kompleksnijeg i adekvatnijeg razumijevanja praistorije, što bi predstavljalo nenadoknadv gubitak za arheološku i istorijsku nauku na ovim prostorima.

Shodno navedenom, zahtjevam da se višeslojni arheološki lokalitet gradina Straište (Straišće) na rtu Ograda, Opština Herceg Novi stavi pod prethodnu zaštitu što je u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara Crne Gore (Sl. list Crne Gore", br. 49/10 od 13.08.2010) Član. 20. Priložena dokumentacija bez dvojbe ukazuje na naučnu važnost lokaliteta Straište (Straišće) koji u narednim mjesecima može biti u potpunosti uništen.

Takođe, želim da naglasim da informacije sadržane u ovoj prijavi možete koristiti samo i jedino u službi vršenja zaštite lokaliteta jer su iste dio istraživanja u okviru doktorske teze **Prazgodovinska krajina Boka Kotorske med Lušticom in Grbljem** Miloša B. Petričevića na katedri za arheologiju Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Ljubljani.

S poštovanjem,

mr Miloš B. Petričević

arheolog – konzervator

Dobrota b.b. 85 330 Kotor

Boka Kotorska

GSM +38269415522

Gradina Straište - Luštica

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Snimio: Miloš B. Petričević 17.06.2017
Ortofoto izradio: Miloš B. Petričević

Legenda

- Bedem
- Objekat
- Neidentifikovano

0 12.5 25 50 Meters

Gradina Straište - Luštica

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Snimio: Miloš B. Petričević 17.06.2017
Ortofoto izradio: Miloš B. Petričević

ADRIATICO.

Xagniza

Xagn

Ponta od Ograde

Straite

MIRIŢA

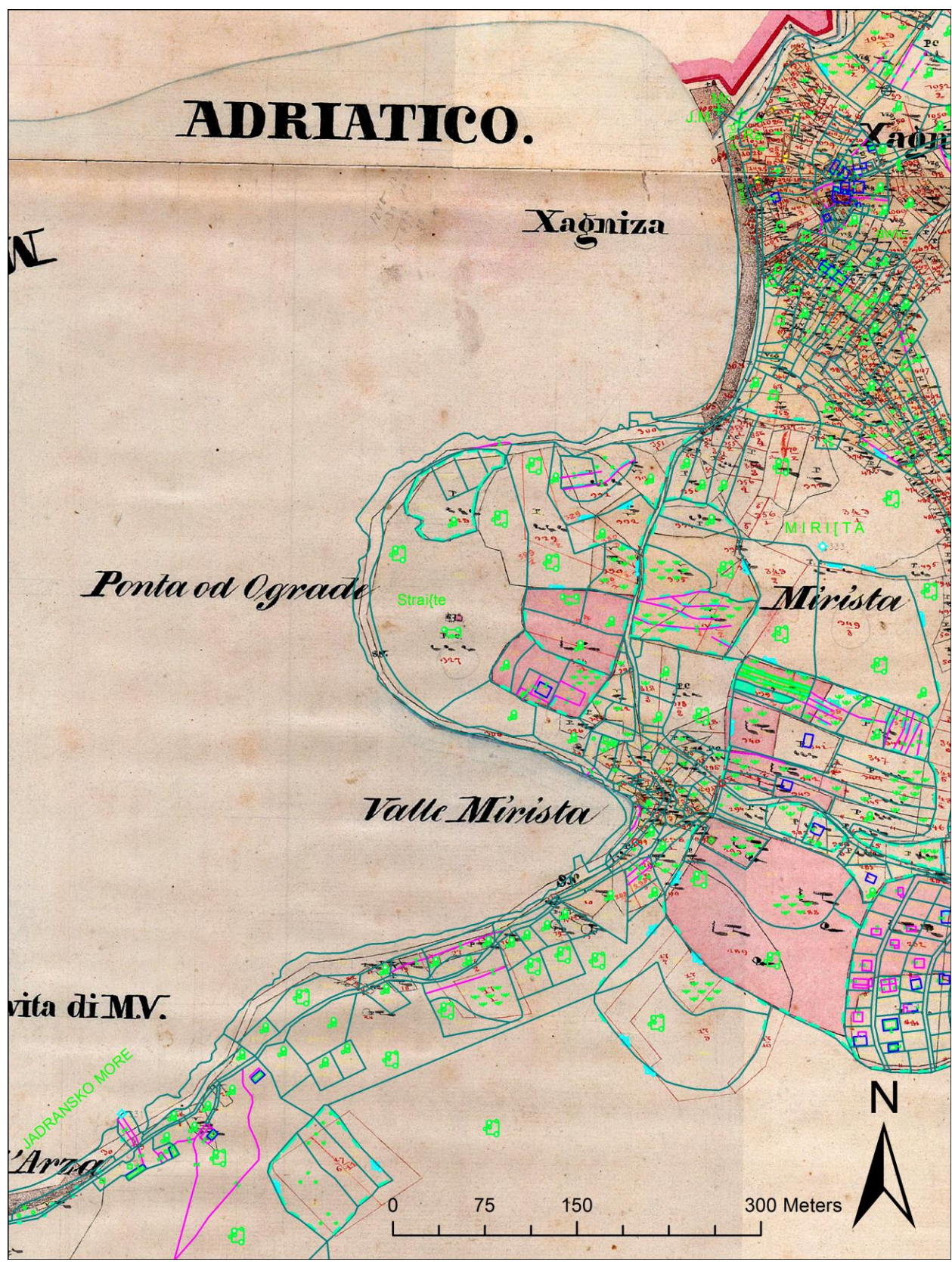
Valle Mirista

vita di MV.

JADRANSKO MORE

Arta

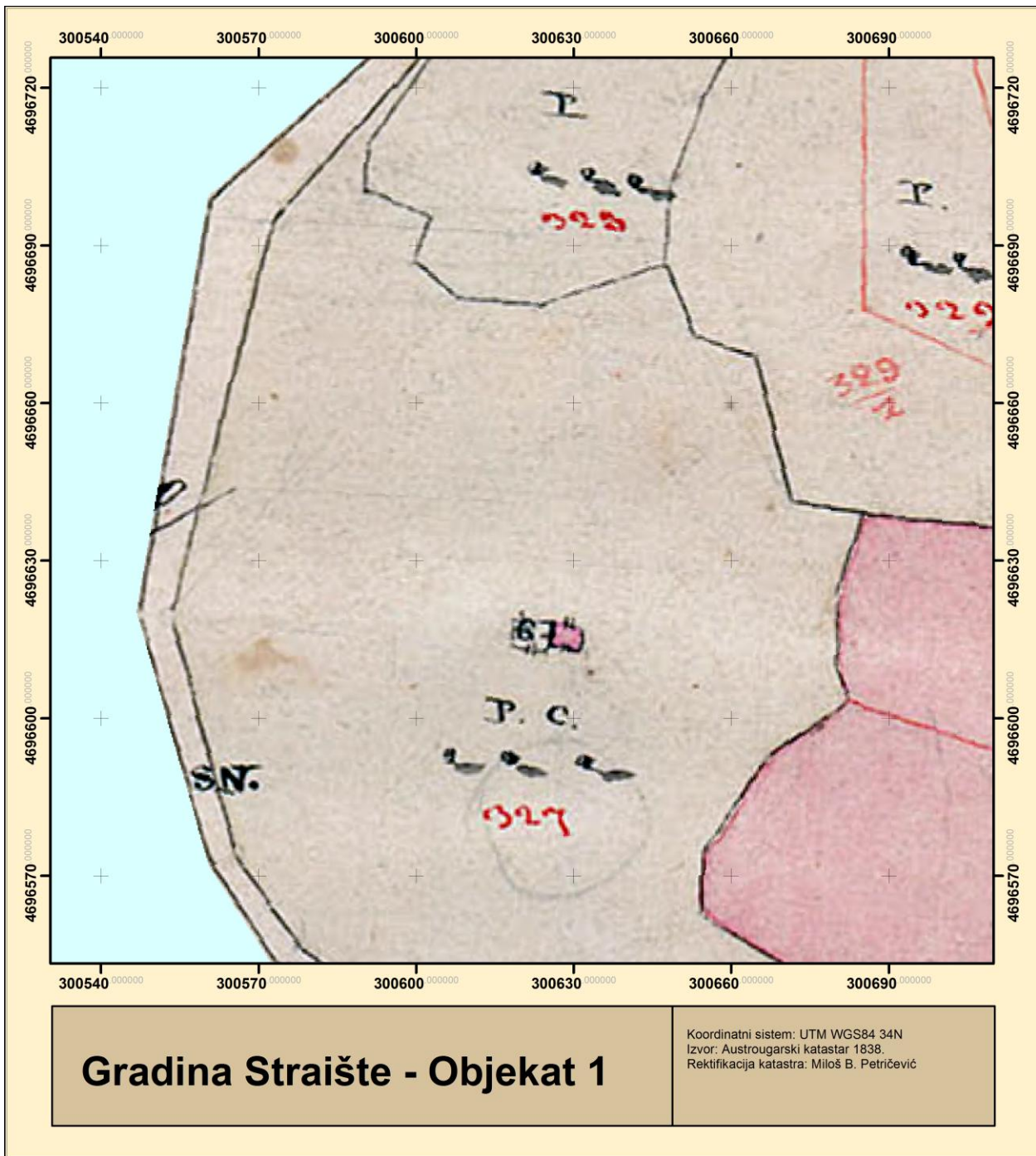
0 75 150 300 Meters

Objekat 1 - Gradina Straište

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Snimio: Miloš B. Petričević 17.06.2017
Ortofoto izradio: Miloš B. Petričević

Gradina Straište - Objekt 1

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Izvor: Austrougarski katastar 1838.
Rektifikacija katastra: Miloš B. Petričević

Objekat 2 - Gradina Straište

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Snimio: Miloš B. Petričević 17.06.2017
Ortofoto izradio: Miloš B. Petričević

Objekat 3 - Gradina Straište

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Snimio: Miloš B. Petričević 17.06.2017
Ortofoto izradio: Miloš B. Petričević

Objekat 4 - Gradina Straište

Koordinatni sistem: UTM WGS84 34N
Snimio: Miloš B. Petričević 17.06.2017
Ortofoto izradio: Miloš B. Petričević